

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCION B

Cando chega á casa despois do curso de calceta recíbea un Manuel rosmando porque non está a cea. Rosma aínda máis, está claro, porque non está ela. Matilde entra pola porta coa súa bolsa enorme da que saen as agullas e unhas las de cores.

—E agora isto vai ser un costume ou que —funga o Manuel desde a cociña.

—Todos os xoves de oito a nove. Curso de calceta. Xa cho dixera. Lévame vinte minutos chegar a casa desde a asociación veciñal. Por iso son as nove e vinte e estou na casa.

—Falou o cuco do reloxo! Pois son as nove e vinte e xa teño unha fame negra, que para iso boto día eslombándome na obra.

—A cea está sen cociñar. Só me levará quince minutos. Pero preciso outros cinco para cambiar de roupa.

—Pois veña, Brancaneves, bulindo.

—Quererás dicir Cinsenta.

O Manuel queda pampo na porta da cociña.

—Como?

—A que cambia de roupa non é Brancaneves, é Cinsenta. Era iso, non?

—Que máis terán esas trangalladas, ponte coa cea! —acaba berrando enrabechado.

María Reimóndez, *O club da calceta* (2006)

1. Indica cal é o tema do fragmento e fai unha breve síntese (máximo 2 liñas) do seu contido. [1 punto]
2. Explica o significado que teñen no texto as seguintes palabras: *rosmando* (liña 1), *cuco* (liña 7), *eslombándome* (liña 8), *bulindo* (liña 11) e *pampo* (liña 13). [1 punto]
3. No texto móstrase un conflito entre unha parella orixinado polo reparto de roles e as actividades da muller fóra da casa. Redacta un texto no que expliques en que medida cres que o texto reflicte unha situación real e, en caso afirmativo, que solucións se deberan adoptar para corrixila. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. Indica se as seguintes palabras son simples, derivadas ou compostas. Xustifica a resposta explicando no seu caso a derivación ou composición que aprecies: *calceta* (liña 1), *asociación* (liña 6), *eslombándome* (liña 8), *Brancaneves* (liña 11) e *trangalladas* (liña 16). [1 punto]
5. Indica a función sintáctica na oración das frases que se resaltan no texto. [1 punto]
6. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras) [1 punto]
 - a) Historia da normativización: a construción da variedade estándar. Interferencias e desviacións da norma.
 - b) O galego de 1936 a 1978: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras) [2 puntos]
 - a) A prosa do primeiro terzo do XX: as Irmandades e o Grupo Nós (narrativa, ensaio e xornalismo).
 - b) O teatro galego entre 1936 e 1975: a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCIÓN A

5 Eu lin por vez primeira *Memorias dun neno labrego* cando cheguei a Vigo en setembro de 1973 para dar aulas no Instituto Castelao (chamado daquela do Calvario, pois aínda non propuxera mudarlle o nome). Aprendía galego nas clases de Francisco Carballo, no xermolo da Asociación de Veciños do Calvario, clandestina, como todo o que era interesante daquela. Lendo as *Memorias* de Balbino puiden saborear fermosas palabras, "mouro", "enfarruscar", lambonadas que nos ofrecías.

Se *Memorias dun neno labrego* é un dos libros galegos máis difundidos polo mundo adiante, se foi traducido a dezaseis linguas, se segue emocionando a lectoras e lectores de países tan distantes como China ou Alemaña, é por falarmos de cuestións universais, das inxustizas e de como afectan á infancia, das ledicias dun neno por pequenos sucesos, das súas penas nun mundo que ás veces resulta hostil.

10 As *Memorias* tiveron a afouteza de rachar coas historias bucólicas sobre a vida nas aldeas. Non son compracentes coa idea mítica dunha Galicia rural onde todo sería harmonioso, sen conflitos. Unha lucidez tanto máis singular canto, desde a distancia imposta polo exilio, pode haber unha tendencia a representar a aldea que se deixou atrás como a Arcadia feliz. Ao contrario, as *Memorias* reflicten a dureza duns tempos nos que as rapazas e rapaces andaban descalzos e sufrían frieiras. Todos ou case todos, fosen os nados nos anos 1920 nunha familia pobre, como Balbino, fosen os nados nos anos 1950 na casa dun médico, como o meu compañeiro Ramón López Facal. Balbino fainos vivir a pobreza, o frío, a dureza da vida duns rapaces pobres.

Marilar Aleixandre, "Voces termando da paisaxe galega", discurso de ingreso na Real Academia Galega (2017)

1. Fai un esquema coas ideas principais e secundarias do texto. [1 punto]
2. Indica cal é a intención comunicativa do texto: a) expositiva, b) argumentativa ou c) irónica. Xustifica a resposta.
3. A autora fala da dureza da infancia na aldea reflectida en *Memorias dun neno labrego*. Redacta un texto no que expreses a túa opinión sobre a calidade de vida das nenas e os nenos que viven hoxe en día na aldea con respecto aos que viven na cidade. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. Repara nas construcións *como todo o que era interesante daquela* (líña 4) e *de como afectan á infancia* (líña 8) [1 punto] e:
 - a) Explica as diferenzas sintácticas e de significado existentes entre unha e outra.
 - b) Sería posíbel substituír nalgún caso *como* por *coma*? Xustifica a resposta.
5. Segmenta morfoloxicamente as seguintes palabras e indica o valor de cada morfema: *difundidos* (líña 6), *inxustizas* (líña 8), *compracentes* (líña 11) e *harmonioso* (líña 11). [1 punto]
6. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras) [1 punto]
 - a) O galego no primeiro terzo do século XX: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
 - b) O galego a finais do século XX e comezos do XXI: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas. (Escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras) [2 puntos]
 - a) A prosa entre 1936 e 1975: os renovadores da prosa (Fole, Blanco Amor, Cunqueiro e Neira Vilas).
 - b) A literatura do exilio entre 1936 e 1975: poesía, prosa, teatro.